

Gezonde weideperiode gaat niet vanzelf

dr. Kees Kalis, dierenarts

Reikhalzend zien wij ieder jaar weer uit naar de nieuwe weideperiode. Eindelijk kunnen de paarden weer naar buiten en breekt de gezonde periode weer aan. Om een gezonde weideperiode te garanderen moet er echter wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

Allereerst moet u er rekening mee houden dat in de weide de larven van de darmwormen reikhalzend uitzien naar de komst van uw paarden. Om te voorkomen dat uw dieren ernstige besmettingen oplopen, is het nuttig om de eerste snede van het gras niet te benutten voor uw paarden maar indien mogelijk te laten begrazen door schapen. Ook helpt het heel goed om de eerste snede gras in te kuilen of te hooien. Nadat het gras gemaaid is, bevat het weiland vrijwel geen besmettelijke larven meer. Ze kruipen namelijk naar de toppen van de grassprietten en worden dus met het gras afgemaaid. In de kuil of het hooi worden zij dan snel onschadelijk gemaakt.

Hoefbevangenheid

De eerste snede gras is trouwens helemaal niet zo gezond als het lijkt. In het voorjaar wordt immers overdag door de zon veel suiker aangemaakt in het gras

dat, als het goed is, gedurende de nacht wordt omgezet in onder andere celwanden. Vaak komen echter in het voorjaar koude nachten voor, zelfs met nachtvorst aan de grond. Tijdens koude nachten gebeurt er echter niets in de grasspriet. De suiker wordt dus niet afgebroken, maar zit de volgende ochtend nog steeds in het gras. Vervolgens wordt er onder invloed van de zon weer volop nieuwe, extra, suiker aangemaakt. Deze ophoping van suiker in de grasspriet zorgt ervoor dat elk jaar weer veel paarden en pony's hoefbevangen worden. Deze hoefbevangenheid is een van de meest pijnlijke ziekten bij paarden en moet koste wat kost voorkomen worden. Ten onrechte wordt vaak aangenomen wordt dat het eiwit in dit voorjaarsgras de oorzaak is van de hoefbevangenheid. In werkelijkheid bevat dit gras juist weinig eiwit, maar vooral veel suiker. Uit dergelijk gras kan een paard wel 3 kg suiker in

een dag opnemen. Dat leidt vaak tot het acuut optreden van hoefbevangenheid. Bij zonnig weer met koude nachten moet u de paarden dus gewoon op stal houden. Hoewel het gevaar dus vooral optreedt in het voorjaar en de herfst wanneer zonnige dagen worden gevolgd door koude nachten, ligt zeker bij gevoelige rassen het gevaar op bevangenheid bij plotselinge opname van veel suikerrijk gras steeds op de loer. Omdat de suiker zich in de loop van de dag opbouwt en 's nachts weer wordt afgebroken, is beperkte beweiding in de ochtend veiliger dan in de middag of avond. Steeds is echter onbeperkte beweiding af te raden als uit bloedonderzoek blijkt dat uw paarden of pony's insulineresistent zijn. Gebleken is immers dat vrijwel de helft van de Welsh pony's en cobs, Shetland pony's en IJslanders zodanig insulineresistent zijn dat hoefbevangenheid een zeer reëel gevaar vormt voor welzijn en

gezondheid. Dat dit nu juist de dieren zijn die vaak onbeperkt mogen weiden is een wrange werkelijkheid.

Grondonderzoek

Een ander wijdverbreid misverstand is dat paardenweiland niet hoeft te worden bemest. Alleen evenwichtig bemest grasland geeft het gras de mogelijkheid optimaal te groeien en alle nutriënten optimaal te benutten. Bij een tekort van een bepaald nutriënt (stikstof, fosfaat, kalium) zal dit de beperkende factor voor groei zijn, waardoor een ongewenste ophoping van de andere, onbenutte voedingsstoffen het gevolg zal zijn. Daardoor is dergelijk gras minder gezond. In optimaal groeiend gras wordt de suiker ook effectief omgezet in celwanden. In gras dat geremd wordt door verkeerde bemesting zit hierdoor vaak te veel suiker. Uiteraard is het het beste om te bemesten op basis van grondonderzoek. Dat kunt u laten doen door het "Bedrijfslaboratorium voor grond en gewas onderzoek"(Blgg) te Oosterbeek. (www.blgg.nl). Als u geen grondonderzoek heeft laten doen is bemesting met een zogenaamde mengmest-kunstmest vaak de beste keuze. Hierbij wor-

Snel gegroeid gras bevat weinig structuur en is daardoor vaak een oorzaak van koliek.

den gelijke hoeveelheden stikstof, fosfaat en kalium op het weiland gebracht.

Koliek

Snel gegroeid gras bevat weinig structuur en is daardoor vaak een oorzaak van koliek. In perioden van snelle grasgroei is het dus noodzakelijk de weideduur te beperken en de paarden en pony's op stal royaal hooi bij te voeren. Hoewel gras dus het beste en meest complete voedsel is voor uw paard, is een juiste balans tussen weide en stal de beste garantie voor een probleemloze

weideperiode. De minste problemen met de gezondheid van uw paarden heeft u wanneer u de gehele weideperiode de paarden 's nachts opstalt en dan goed hooi bijvoert. Dan kunt u ook steeds de juiste balans kiezen tussen het aanbod van weidegras en hooi, afhankelijk van de kwaliteit van weidegras. Niet onbelangrijk hierbij is dat u zo ook de kans op staart- en maneneceem aanzienlijk kunt verkleinen door de dieren elke dag voor de schemering op stal te zetten.

Jacobskruiskruid

Een ander zeer gevreesd gevaar voor de gezondheid van uw paarden is de groei van Jacobskruiskruid in uw weiland en/of hooiland. Dit zeer giftige onkruid groeit vooral op slecht onderhouden weiland. Door steeds te zorgen voor een goede gesloten grasmat, door het land goed te bemesten en indien nodig te maaien, krijgt dit onkruid geen kans. Naast de bestrijding van dit onkruid is dus de vertroeteling van uw gras de beste methode om deze gevreesde vergiftiging te voorkomen. Bestrijding kan chemisch met MCPA of mechanisch, door uitrekken van de planten met wortels.

Jacobskruiskruid. Dit zeer giftige onkruid groeit vooral op slecht onderhouden weiland.

